

Betänkande SOU 2011:77 Hjälpmedel - ökad delaktighet och valfrihet.

Remissvar från Svenska Audionomföreningen, SvAf, vilket är en yrkesförening för legitimerade audionomer som i Sverige är de med ordinationsrätt för hörapparater.

Delaktighet

Redan idag är det en mycket viktig del i vårt arbete att individer med funktionshinder skall vara så delaktig som möjligt i de val som finns att göra. Fritt val av hjälpmedel kan förstärka detta arbete. Individens delaktighet ger ökad användning - nyttoeffekt.

Förskrivningsprocessen

För att audionomen skall känna sig trygg i sin roll som förskrivare i ett system med fritt val av hjälpmedel måste det finnas klara tydliga direktiv hur det skall hanteras.

Audionomer möter brukare i en rehabiliteringsprocess som innehåller många olika delar och moment. Val och utprovning av hörapparat är ofta en del av denna process. Hörapparat är en högteknologiskt medicinteknisk produkt där brukaren kan ha svårt att sätta sig in vilka audiologiska funktioner som motsvarar deras behov. Brukaren behöver audionomens kunskap och vägledning i detta val. I denna situation kan brukaren komma i en viss beroendeställning till sin audionom och

måste förlita sig på audionomens kunskap och erfarenhet. Information till brukaren är den viktigaste delen för att kunna ge möjlighet till ett adekvat val. Informationen måste vara opartisk, ekonomiska intressen får inte på något sätt styra informationen.

Fritt val av hjälpmedel fokuserar mycket på själva produkten. Helhetssynen på brukaren i rehabiliteringsprocessen måste upprätthållas även i denna situation. Om det är aktuellt att blanda in fler yrkeskategorier i processen är tydliga remissvägar viktigt.

Kvalitetssäkring och kontroll

Tydliga kvalitetskrav på hörselrehabiliteringsprocessen måste finnas och kontrolleras av eventuell kontrollmyndighet. Hörselrehabiliteringsprocessen tar tid. Kvalitetssäkring av hörapparatsutprovning och dokumentation ska ej behöva stå tillbaka för ett produktionskrav.

Upphandling - fritt val

Traditionell upphandling av sortiment borde inte utgöra en begränsning av utbudet och valfriheten. Det bör gå att förskriva produkter även utanför upphandlat sortiment när behovet finns för att stärka de brukare som ej vill eller har möjlighet att göra ett val. Fritt val av hjälpmedel ger ytterligare möjligheter att tillgodose brukarnas önskemål. Det ger också fler brukare ekonomiska möjligheter att välja utanför upphandlat sortiment. Ökad delaktighet - ökat användande - nyttoeffekt.

Hälso-och sjukvårdslagen

Det krävs en tydlighet i vad som gäller för brukaren i frågor som om att fritt val av

hjälpmedel inte omfattas av hälso- och sjukvårdslagen, service av hjälpmedel, eget ägande, vad som gäller när ett hjälpmedel döms ut och när och hur brukaren kan få möjlighet till nya hjälpmedel. Hjälpmedelschecken och servicekontot för reparationer bör ligga på en rimlig nivå. Om inte riskerar ovan nämnda nyttoeffekt att utebli.

Fritt Val

Hörselvården i Sverige är just nu inne i en förändringsfas där stora förändringar sker och allt fler audionomer anställs av privata arbetsgivare.

SvAf är som grupp positiv till brukarnas delaktighet i sin hörselrehabilitering. Dock finns det en viss oenighet huruvida hörapparat är ett lämpligt hjälpmedel att ingå i ett system med fritt val eller inte.

Svenska Audionomföreningen 2012-04-24

genom Rebecca Johansson, ordförande